О православној породици[1]

Ваша преосвештенства, преподобни и часни оци и матере монахиње, благочестиви народе, благословена и православна омладино и дечице, и сви учесници овог дивног светосавског, православног и породичног сабрања, помаже Бог!

Велика је за нас радост што данас, на овом светом месту, закриљавани топлим, молитвеним покровом Свагдадјеве Марије, наше духовне Мајке, све вас можемо срдачно да поздравимо и упутимо пар јеванђелских речи.

Центар свег нашег живота и постојања, као и постојања све творевине јесте Богочовек Христос. Он је најдивнија Тајна која повезује све светове небеске и земаљске у својој свесавршеној богочовечанској личности, јер: „Све кроз Њега постаде, и без Њега ништа не постаде што је постало“ (Јн. 1; 3). Христос као Светајна све творевине пребива у Цркви Његовој, Он је њен основ, њен смисао, а она Његово богочовечанско Тело, чије је он Глава, а ми удови понаособ (1.Кор 12,27). Зато је на исти начин и Црква та најлепша светајна, која у себи ризничи надумну, најдивнију, најлепшу, свебогату и богочовечанку личност Христову. Црква је лепа лепотом Христовом. Свети апостол Павле је ту дубоку најдивнију тајну неба и земље - Цркву Христову, као и повезаност Христа и Цркве упоредио са браком, са свештеном заједницом мужа и жене који са благословом Божјим ступају у заједнички живот. Свети Апостол породицу назива домаћом Црквом (Рим. 16, 3-5), тј. Црквом у „малом“. Дакле, Црква као надумна и најузвишенија тајна пореди се и симболички представља, изображава заједницом човека и жене у светињи брака. За апостола Павла Христос је Женик, а Црква Његова непорочна Невеста. Поредећи брак са Црквом, том богочовечанском заједницом и простором обожења и спасења рода људског, охристовљења и онебесења нашег, свети апостол Павле је показао узвишеност и часност самог брака, и уједно дао програм и смернице функционисања православне породице.

Зато је за православни брак и породицу управо Црква Христова тај универзални, увек важећи, образац и нацрт како она треба да постоји и живи. Црква, пре свега, представља живи одраз јединства верних људи са Христом, са Богом. Отуда и породица треба као основу да има управо овакво јединство. Дакле, не неко патетично, просто, родовско или племенско јединство, већ освештано јединство у Христу и са Христом; јединство које је вечно и које овечњује, које траје и опстаје у свим, па и најтежим, временима и искушењима; јединство које нас носи и које носимо са собом у вечност Царства Христовога. Зато се главни задатак оца, мајке и деце у једној православној породици своди на тај свециљ свих хришћана у Цркви, а то је **обожење**, које се достиже борбом са грехом у нама, покајањем и **очишћењем**, затим **просветљењем**, испуњавањем себе светим врлинама и светим тајнама, односно благодаћу Божјом и Самим Христом. На овај начин Богом испуњавамо не само своју душу, већ и свој дом и на тај начин породица прераста у онај православни идеал породице, тј. у „домаћу

[1]Кратко предавање одржано у Свештеном манастиру Свете Богородице Тројеручице на Златобору, на дан манастирксе славе и на *Свечаној духовној академији* огранизације „Срби на окуп!“, посвећеној православној породици.

Цркву“. У Светом Писму налазимо да је муж дужан показати жртвену, хришћанску љубав према супрузи, спремношћу да за њу и своју породицу, ако затреба, и свој живот положи: “као што Христос заволе Цркву и себе предаде за њу.” (Еф 5, 24-25). Са друге стране, жена је дужна да истом мером узвраћа, да се од мужа учи таквој жртвеној љубави, док се деца тој највећој врлини уче посматрајући пример оба родитеља. А шта значи положити живот за брачног сапутника и своје потпомство? То у данашњим околностима углавном не значи умрети у буквалном смислу, тј. физички, већ умирати за своје „ја“, одрицати се себичног трошења сопственог живота на удовољавању себи и вршењу своје воље, тј. не служити само себи. Једино је на тај начин могуће оставити довољно простора за служење Богу у служењу ближњима. Када најлепше године свог живота родитељи посвећују рађању и васпитању деце они тиме умиру за овоземаљски греховни живот, а рађају и рађају се за вечност. Када време свог живота не трошимо само на себе, већ га се свесно одричемо у служењу ближњима, Господ нам заузврат дарује вечни живот и вечно благовање у Њему. Дакле, циљ и задатак православне породице јесте истоветан циљу саме Цркве - **да се њени чланови уједињују у Христу и са Христом**, да у љубави према Богу узрастају самопожртвованом љубављу једних према другима и обрнуто.

У Цркви се људи рађају за вечност. Тако је и у породици главни циљ духовно рађање и препорађања рода људског, који погођен стрелом греха постаде залогај свепрождрљиве смрти. Бог је зато дао породицу у којој се смртни род људски препорађа, обнавља, продужава. **Но циљ православне породице није само пуко телесно рађање, већ рађање за вечност.** У православној породици се дете рађа физички, али и духовно, рађа се за грађанина Царства небеског. Тиме породица представља средство испуњења Божанског промисла, који управља брод човечанства тако да се што више људи спасе и уђе у Царство Небеско, јер су у њему „станови многи“ (Јн 14, 2) које свеблаги Господ наш Исус Христос жели да испуни нама и нашим православним потомством. „Блажен је онај који богоугодно васпитава децу“, вели преподобни Јефрем Сиријски. Зато је кроз тежњу ка сједињењу са Христом, ка охристовљењу, постављен управо и тај други свеспасоносни циљ православне породице - а то је духовно васпитање и одгајање детета тако да оно у овоземаљском животу већ постане грађанин Царства небеског, да живећи у овременом животу живи Царством небеским и за Царство небеско, које је унутра у нама.

Битно је из наведенога закључити следеће: **породица није циљ самој себи, већ средство за достизање два главна циља: сједињење са Христом и рађање људи за вечни живот у Христу.** Јеванђелски циљеви захтевају јеванђелска средства а то је побожан живот, који представља спој световрлинског и светотаинског живота кроз испуњење јеванђелске поуке *умри да би живео* - умри за грех савршено, да би живео за врлину савршено, како каже свети Варсануфије Велики.

Данас се младим људима у савременој декадентној антикулитури са Запада намеће себичан, индивидуалистички, егоцентрични начин живота. Запад, тај гласник пакла, данас поручује: узми све што ти живот пружа, док си млад живи, немој се

заробљавати породицом, има времена за то, посвети се себи, путуј, троши новац на ужитке и задовољства, размишљај само о себи и угађај само себи, служи само себи, јер младост пролази „треба се изживети“. Наравно, када неко од младих крене овим путем он потпуно упропасти себе да после толико греха и греховних ужитака није више ни способан да ствара породицу, тј. да прими некога у свој животни простор, није способан са стешњава себе, ограничава свој его, одсеца своју вољу и трпи ближњега. А све наведено, посебно трпљење ближњих је једина могућа основа живота у заједници било монашкој, било брачној.

Зато овом приликом позивамо све родитеље, посебно оне младе, и оне који оклевају и одлажу свету брачну везу да се не боје јеванђелског, крстоносног пута одрицања од себе, дељења времена које нам Бог даде у овоме животу са ближњима, одрицање од себе зарад јеванђелског служења ближњима, којим служимо Богу. Не бојте се одрицања од себе и умирања за овај свет, јер пролази његово обличје (1. Кор 7, 31) и сва обмањива задовољства које нуди. **Не бојте се да учините најмудрију трговину у вашем животу, да одрицањем од привремног купујете вечни живот и вечну радост**, јер од оваквог стицања нема мудријег начина да потрошимо овоземљски наш живот. **Одрицање од себе зарад служења Богу и ближњима је суштина и монашког и брачног живота, тј. суштина јеванђелског живота у Христу.** На такво одрицање су подједнако, али на различите начине, обавезани и монаси и мирјани.

Овом приликом све родитеље, очеве и мајке охрабрујемо да оваквим путем смело иду, а који још нису кренули њиме а желе, да не одлажу,јер је јарам Христов благ и бреме је Његово лако (Мт 11, 30).

Ако се будемо држали напред датих, освештаних, небеских циљева и метода сва страшна искушења све „адске але“ *Новог светског поретка* које су устале на православну породицу и хришћанско друштво и веру у целини, развејаће се у прах и пепео на сметлишту историје, на којем је гомила сличног пепела и праха пропалих устанак непријатеља Божјих и људских.

Једино држећи се оваквог циља и пута испунићемо свештени завет светог владике Николаја, који је целог свог земног живота, а сада и на Небесима вапио - Бога молећи, а свој народ учећи - да се Срби сложе, обоже и умноже. Да се сложимо, не у макар чему, већ у вери отачкој, православној; да се у њој обожимо и као такви умножимо, на радост благога Христа и Цркве Његове.

Благослов Божји нека је на свим православним родитељима и деци, посебно на вама који данас са нама творите ово свештено саборовање на овом уделу Пресвете Богородице Тројеручице, чија мајчинска рука нека све нас штити, закриљује и води у Царство небеско. Амин.

Дана 25 јула 2016. Лета Господњег

Свештени манастир Свете Богородице Тројеручице, Златибор.

Хорепископ новобрдски и панонски + Максим